

ПРАВОМІРНА ПОВЕДІНКА ЯК СОЦІАЛЬНА ЦІННІСТЬ

Будь-яка держава для того, щоб на світовій арені визначалась, як правова, демократична, з високим економічним становищем і рівнем розвитку, повинна спочатку забезпечити такий правовий порядок, щоб дотримувались всі норми законів у всіх сферах.

Правові закони – це демократичні закони, в яких виражається потреба і інтереси всіх суб'єктів суспільних відносин. В таких законах повинні бути оптимально збалансовані права і законні інтереси як громадянина, так і держави, правові закони, які породжують явище, як законність, в суспільстві повинні служити системою стримувань, певною межею кордонів у відповідності з нормами, з якими повинні співставляти свої вчинки всі члени суспільства. Виконуючи приписи суб'єкти тим самим забезпечують стан законності в державі, який полягає в точному і неухильному дотриманні норм законів та інших нормативно-правових актів всіма посадовими особами і громадянами; точному і повному закріпленні правового статусу прав і обов'язків всіх учасників правовідносин; наявності добре продуманої системи правових законів і підзаконних нормативно-правових актів.

Рівень законності і правопорядку в суспільстві визначається способом реалізації громадянами своєї поведінки. Реалізуючи свої права протиправно чи правомірно, громадяни цим самим визначають і впливають на державу в цілому, на її авторитет [5].

Правомірна поведінка людини є неоднорідною за своїм змістом і потребує у кожному конкретному прояві за різним ступенем дії, самого існування особи, її ініціативні дії. При дотриманні норм права фіксується мінімальна активність, оскільки суб'єктом слід лише ухилитися від визначених дій. Таким чином, правомірну поведінку, можна визначити, як обумовлений культурно- характерний зріст і життєвий досвід у людській діяльності, у сфері соціальної дії права, заснованої на свідомому здійсненні його цілей і потреб. Ці форми правомірної поведінки закономірно потребують більш інтенсивної людської діяльності. Найбільш достатньо проявляється особистість при широкому використанні норм права у своєму житті, заснованому на її ініціативі виконання у необхідності, корисності і соціального призначення права у суспільстві. Правомірна поведінка є соціально корисне діяння, направлена на задоволення державних і правових, суспільних і особистих інтересів, цінностей і цілей [2]. Вона є особистою цінністю для права, тільки тому, що сама “людина, її права і свободи є вищою цінністю”. Слід погодитись із визначенням В.М. Кудрявцева, що правомірна поведінка – це поведінка, яка відповідає приписам правових норм. Є видом соціальної поведінки і визначальною умовою забезпечення законності та правопорядку, прав і свобод людини і

громадянина, побудови правової держави. До соціальної сторони правомірної поведінки належать такі її якості, як позитивність, свідомість, добровільність, здатність задовольняти суспільство та особисті інтереси, соціальна значущість, зовнішній вияв у вигляді дій чи бездіяльності, схвалення або допустимість з огляду на суспільні інтереси тощо. Необхідною властивістю правомірної поведінки є її прояв, підконтрольність свідомості і волі. Комплекс цих властивостей окреслює межі того масиву фактично соціальних актив поведінки людини, які потребують правового опосередкування, здатні сприймати регулюючий вплив правових засобів і регулюються правом [4]. Тому можна уявити правомірну поведінку, як правову цінність, тоді коли протиправна поведінка- анти цінністю [7].

Соціальна цінність правомірної поведінки виражається в тому, що вона здатна суттєво вплинути на стан і розвиток суспільних відносин і тому перебуває під охороною держави за допомогою права, є соціально прийнятною, суспільно корисною і навіть необхідною, адекватною інтересам держави, суспільства, інших осіб. За словами О. П. Алейникова, «цінність правомірної поведінки проявляється в опосередкуванні найважливіших соціальних зв'язків у всіх сферах суспільства, що тим самим сприяє розвитку відповідних зв'язків» [1]. Соціальна роль правомірної поведінки пов'язана з соціальним призначенням права. У процесі його здійснення досягаються цілі і завдання правового регулювання. Зокрема, В. В. Оксамитний зауважує, що «правомірна поведінка людей, відповідно до своїх результатів і об'єктивного значення, і є право в дії» [3]. Правомірна поведінка - соціально-корисна діяльність особи, спрямована на задоволення державних і правових, громадських і особистих інтересів, цінностей і цілей. Воно є цінністю для права саме тому, що сама особистість для неї – реальна цінність [6]. Завдяки правомірній поведінці забезпечується розвиток людства, створюються матеріальні та духовні блага, без яких важко уявити собі сучасне цивілізоване суспільство.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Алейникова О.П. Социальная ценность правомерного поведения в социалистическом обществе // Проблемы совершенствования советского законодательства. Труды. – М.: Изд-во ВНИИСЗ, 1977, Вып. 9. – С. 169–172
2. Алексеев Н.Н. Основы философии права. СПб., 1998, - 216 с.
3. Бусурманов Ж.Д. Социальная активность и правомерное поведение личности в советском обществе: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.01 Ж.Д. Бусурманов /Алма–Ата, 1984. – 14 с.
4. Кудрявцев В.Н. Правовое поведение: норма и патология. - М.: Наука, 1982.-287 с.
5. Природа правомірної поведінки [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <http://referat-ok.com.ua/pravo/priroda-pravomirnoj-posedinki.3>.
6. Рабинович П.М. Социалистическое право как ценность / Рабинович П.М. – Львов: Вища шк. Изд-во при Львов. ун-те, 1985. – 167 с.

7. Теремцова Н. В. Природа правомірної поведінки людини (культура поведінки людини, механізм індивідуальної поведінки, антисуспільна поведінка, конформістська поведінка...) / Теремцова Н. В. // Вісник НТУУ "КПІ". Політологія. Соціологія. Право : збірник наукових праць. – 2010. – № 2 (6). – С. 167–170. – Бібліогр.: 11 назв.- 2с.